

OBSAH

Slovo úvodem Foreword	JIŘÍ HAVEL, JANA KERKOVÁ, BARBORA BOČKOVÁ, JUDITA KERKOVÁ	17 18
MARIE VÍTKOVÁ	Speciální potřeby žáků v kontextu Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání – třetí rok realizace výzkumného záměru <i>Special Needs of Pupils in the Context of the Framework Educational Programme for Basic Education – the Third Year of the Research Project</i>	19
ANOTACE PŘÍSPĚVKŮ Z KONFERENCE S MEZINÁRODNÍ ÚČASTÍ		
I. část: Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním <i>Part I: Education of Socially Disadvantaged Students</i>		25
HANA ABBODOVÁ, LENKA DOLEŽALOVÁ, LENKA HRICOVÁ	Vzdělávání žáků se sluchovým postižením ze sociokulturně znevýhodněného prostředí <i>Education of Pupils with Hearing Impairment from Socially Disadvantaged Environment</i>	27
MIROSLAVA BARTOŇOVÁ	Sociální aspekty a strategie přístupů k žákům se specifickými poruchami učení <i>Social Aspects and Strategies for Students with Specific Learning Difficulties</i>	28
JANA BEDNÁŘOVÁ, MAGDALÉNA SKŘIVÁNKOVÁ	Zkušenosti se studijním programem pro žáky se sociálním znevýhodněním <i>Study Programme for Students with Social Disadvantage: Analysis of Practical Experiences</i>	29
LEONA BĚHOUNKOVÁ	Intervence jako prevence rozvoje poruchy chování ve škole hlavního proudu vzdělávání <i>Intervention as Prevention of Behaviour Difficulties at Mainstream Schools</i>	30
LEONA BĚHOUNKOVÁ, MILOŠ ROZMÁNEK	Graffiti v kontextu kriminality mládeže <i>Graffiti in the Context of Youth Criminality</i>	31
RŮŽENA BLAŽKOVÁ	Rozvoj matematických dovedností u dětí ze znevýhodněného sociokulturního prostředí <i>Mathematical Skills Enhancement in Children from Socially Disadvantaged Environment</i>	32
PETRA BLÁHOVÁ, DAGMAR PŘINOSILOVÁ	Vývoj profesních zájmů u romských žáků základní školy praktické <i>Development of Professional Interests of Roma Pupils at Primary Schools</i>	33

BARBORA BOČKOVÁ, JIŘINA KLENKOVÁ

Komunikační schopnosti žáků se sociálním znevýhodněním
Communication Abilities of Pupils with Social Disadvantage

34

LUDMILA BOKOVÁ

Romské děti na prahu vzdělávání – jakou mají šanci?

Roma Children at the Beginning of Education: What are their Chances?

35

MIROSLAV ČEDÍK, HANA ŠTROSSOVÁ

Zapojení rodičů do intervenčních procesů u žáků v riziku poruch chování

Parents Involvement in the Processes of Intervention for Students in Risk of Behaviour Difficulties

37

TOMÁŠ ČECH

Drogové závislosti a jejich prevence v základních školách

z hlediska postojů učitelů k problematice

Drug Abuse and its Prevention at Primary Schools: Teachers' Perspective

38

TOMÁŠ ČECH

Minimální preventivní program – nástroj prevence ve školách nebo formální dokument?

Minimal Preventive Programme – a Means of Prevention at Schools or a Formal Document?

39

ANNA ČERNOHHLÁVKOVÁ, MARIE PAVLOVSKÁ

Metody a techniky dramatické výchovy při intervenci sociálně znevýhodněných dětí

Methods and Techniques of Drama Education for Children with Social Disadvantage

40

MARTA DOLEŽALOVÁ, ZDEŇKA MOLÍKOVÁ

Nové možnosti socializace dětí v dětském domově

New Ways in Socialization of Children in Child Care Homes

41

PETRA ELIÁŠOVÁ, VĚRA VOJTOVÁ

Diagnostika školního prostředí z hlediska šikanování

Assessment of School Environment Focused on Bullying

42

MARKÉTA ELICHOVÁ, ARNOŠT SMOLÍK

Reeduкаční programy a jejich inovativní obsahy při nápravě poruchy chování

Reeducation Programmes and their Innovative Contents in Intervention of Behaviour Difficulties

43

MARKÉTA ELICHOVÁ, ARNOŠT SMOLÍK

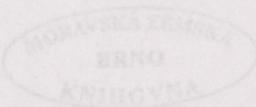
Culture fair testování školní zralosti romských žáků

ze sociokulturně znevýhodněného prostředí

Culture Fair Assessment of Readiness for School Attendance in Roma Children from Socially Disadvantaged Environment

44

LUCIE PROCHÁZKOVÁ	131
Podpora žáků s postižením při přechodu ze školy do světa práce <i>Support of Pupils with Disabilities during Transition from School to Work</i>	
MILENA ŠUBRTOVÁ	132
Specializované edice literatury pro děti a mládež zohledňující potřeby dyslekických žáků <i>Specialized Editions of Children and Youth Literature Tailored to Needs of Dyslexic Pupils</i>	
TÍMEA TŘOSOVÁ	133
Dobrovolnictví u osob s těžkým tělesným postižením <i>Volunteer Work with Individuals with Severe Physical Disabilities</i>	
HELENA VAĎUROVÁ	134
Historický vývoj a současné pojetí inkluzivního vzdělávání <i>Historical Overview and Current Understanding of Inclusive Education</i>	
JIŘÍ VÍTEK	135
Westův syndrom, průběh, prognóza a terapie – kazuistiky <i>West Syndrome – Illness Trajectory, Prognosis and Therapy – Case Studies</i>	
MARIE VÍTKOVÁ	136
Funkce speciálně pedagogické podpory v inkluzivním vzdělávání – komparace v německém a českém školství <i>Function of Special Needs Support in Inclusive Education – Comparison of German and Czech Educational System</i>	
JITKA ZÍTKOVÁ	138
Slovesná tvorivost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a různou úrovní individuálního čtenářství <i>Verbal Creativity of Pupils with Special Educational Needs and Different Level of Individual Reading</i>	
III. část: Inkluzivní vzdělávání (příspěvky z evropských zemí)	139
Part III: Inclusive Education (contribution from European countries)	
KIRSTEN HANSEN, JETTE LENTZ	141
Joint Actions	
DAVID JOHNSTONE	142
Vzestup individualismu a exkluzivní občanství: hodnocení vybraných přístupů k inkluzi ve Velké Británii <i>The Rise of Individualism and Exclusive Citizenship: Reflections on Some Threats to Inclusion from the United Kingdom</i>	

LADISLAV NYKL 143
Přístup zaměřený na člověka jako koncept podpory a provázení dětí
s problémy v chování Person Centered Approach in Dealing with Children with Behavioral Problems

VICTORIA SORIANO DE GRACIA 144
Multikulturní odlišnosti a speciálně pedagogické přístupy ve vzdělávání Multicultural Diversity and Special Needs Education

JOHN VISSER 145
Provokující chování: Děti a mládež s poruchami emocí a chování Challenging Behaviours: Children and Young People with Social, Emotional and Behavioural Difficulties

AMANDA WATKINS 146
Hodnocení v inkluzivním prostředí v Evropě – posun paradigmatu směrem k hodnocení orientovanému na učení Assessment in Inclusive Settings across Europe – the Paradigm Shift towards Assessment for Learning.

Séznam autorů 147
List of Authors

Příloha CD-ROM – Příspěvky autorů v plném znění Supplement CD-ROM – Full Papers

KRISTEN HANSZ, SELLERSKI 148
Role of Special Education in the Czech Republic

DAVID JORDANSTONE 149
The Role of Special Education in the English Educational System

HANA FILOVÁ, JIŘÍ HAVEL, JANA KRATOCHVÍLOVÁ	45
Kurikulární vymezení podpory učení sociálně znevýhodných žáků ve školních vzdělávacích programech	
<i>Curricular Delimitation of Learning Support of Pupils with Social Disadvantage in School Educational Programmes</i>	
PETRA FRANKOVÁ	46
EEG-BIOFEEDBACK a bodové hodnocení jako podpůrné metody při řešení problémů dětí s poruchou pozornosti a hyperaktivitou.	
<i>EEG-BIOFEEDBACK and Point Rating System as a Support Method in Handling Problems of Children with Attention Deficit Disorder and Hyperactivity</i>	
RENÉE GRENAROVÁ, SVĚTLANA HANUŠOVÁ, VĚRA JANÍKOVÁ	47
HANA KYLOUŠKOVÁ	
Žáci se sociokulturním znevýhodněním a výuka cizích jazyků	
<i>Pupils with Sociocultural Disadvantage and Foreign Language Teaching</i>	
LENKA GULOVÁ	48
Analýza postojů asistentů pedagoga při vzdělávání romských žáků – výzkumné teze	
<i>Analysis of Teacher Assistants' Attitudes towards Education of Roma Pupils – Research Problem</i>	
MARIE HAVELKOVÁ, PETR KACHLÍK	50
Analýza drogové scény na Masarykově univerzitě	
<i>Drug Scene Analysis at the Masaryk University</i>	
JARMILA HELLEBRANDOVÁ	52
Zkušenosti a přínos aplikace alternativních metod, technik a koncepcí edukačního procesu při vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním.	
<i>Experience and Benefits of Application of Alternative Methods, Techniques and Education Theories in Education of Pupils with Social Disadvantage</i>	
BLANKA HRBKOVÁ HRUDKOVÁ	54
Péče o sociálně znevýhodněné žáky ve školním poradenském pracovišti a jeho systémové řízení	
<i>School Counselling Centre Care for Pupils with Social Disadvantage and its System Management</i>	
PETR KACHLÍK	56
Pilotní primárněpreventivní protidrogový projekt zaměřený na rizikovou skupinu žáků druhého stupně základní školy	
<i>Pilot Programme of Primary Drug Abuse Prevention focused on Higher Primary School Pupils in Risk</i>	

PETR KACHLÍK, JIŘINA KÜHNELOVÁ	58
Návykové látky v těhotenství <i>Drug Abuse during Pregnancy</i>	
MARTINA KAIPROVÁ, VĚRA VOJTOVÁ	59
Sociálně terapeutická dílna Café Práh <i>Social Therapeutic Workshop Café Práh</i>	
MARTIN KALEJA	60
Vybrané faktory ovlivňující komunikaci mezi učitelem a romským žákem <i>Selected Factors Influencing Communication between Teacher and Roma Pupil</i>	
DUŠAN Klapko	61
Interaktivní divadlo jako předmět výzkumného šetření <i>Interactive Theatre as Research Subject</i>	
LIBOR KLENOVSKÝ	62
Hledání vzorů <i>Looking for Models</i>	
SIMONA KNOTKOVÁ	63
Kvalitativní analýza činnosti nízkoprahových zařízení pro sociálně znevýhodněné děti a mládež <i>Qualitative Analysis of Work of a Low-threshold Centres for Pupils with Social Disadvantage</i>	
DAVID KROČA	65
Umělecký přednes a divadlo poezie jako nástroj socializace (zkušenosti z Wolkrova Prostějova v letech 2000–2008) <i>Artistic Performance and Poetry Theatre as a Means of Socialization (Experience from the Wolker's Prostějov Festival 2000–2008)</i>	
HRISTO KYUCHUKOV	66
Problematika výuky romského jazyka u romských žáků <i>Problems of Roma Children Learning Romani Language</i>	
EVA MINÁŘOVÁ	67
Možnosti slohové a komunikační výchovy na ZŠ u žáků se sociálním znevýhodněním <i>Possibilities of Primary School Stylistic and Communication Education in Pupils with Social Disadvantage</i>	
DAGMAR MINXOVÁ, MILADA SEHNALOVÁ	68
Analýza průběhu intervence u dětí v dětském domově z pohledu pedagogů – výzkumné teze <i>Analysis of the Course of Intervention for Children in Child Care Homes from Teachers' Perspective – Research Problem</i>	

PETRA MORVAYOVÁ	69
Limity inkluzivního vzdělávání v ČR ve vztahu k sociokulturním asymetriím <i>Limits of Inclusive Education in the Czech Republic in relation to Sociocultural Asymmetries</i>	
JIŘÍ NĚMEC, EMA ŠTĚPAŘOVÁ	71
Interakce pedagogických asistentů v kontextu transakční analýzy <i>Teacher Assistants' Interaction in the Framework of Transaction Analysis</i>	
JIŘÍ NĚMEC, VĚRA VOJTOVÁ	72
Inkluzivní vzdělávání jako faktor socializace dětí se sociálním znevýhodněním <i>Inclusive Education as a Factor of Socialisation of Pupils with Social Disadvantage</i>	
MARKÉTA OLBERTOVÁ	73
Klima školy a možnosti pro jeho zkvalitňování <i>School Climate and Ways of its Improvement</i>	
IVANA OPRAVILOVÁ, VĚRA VOJTOVÁ	74
Analýza výskytu poruch chování u dětí v dětských domovech <i>Analysis of Behaviour Difficulties Incidence among Children in Institutional Care Homes</i>	
RADKA PAVLÍČKOVÁ	75
Postřehy z doučování sociálně znevýhodněných (romských) dětí v jejich domácím prostředí <i>Remarks from Tutorage of Socially Disadvantaged (Roma) Children in their Home Environment</i>	
MARIE PAVLOVKÁ	76
Vliv metod dramatické výchovy na vztahy v kolektivu třídy a na sebedůvěru dětí se specifickými potřebami. <i>The Influence of Drama Education on Relationships within the Class and Self-Confidence of Special Needs Children</i>	
MARIE PAVLOVKÁ, JAN ŠIRŮČEK	77
Metody a techniky dramatické výchovy pro podporu inkluze <i>Method and Techniques of Drama Education Supporting Inclusion</i>	
ILONA PEŠATOVÁ	78
Dramatická výchova jako prevence rizikového chování u dětí se sociálním znevýhodněním <i>Drama Education as High-Risk Behaviour Prevention in Socially Disadvantaged Children</i>	
ALENA PETRIŠČOVÁ, RADKA ŠMEJKALOVÁ	79
Záludné město <i>Tricky City</i>	

JANA PRETLOVÁ	80
Kooperativní přístup mezi rodinou, školou a dětmi s poruchami chování v rámci komunitního systému	
<i>Cooperative Approach among Family, School and Children with Behaviour Difficulties in the frame of Community System</i>	
LENKA REMSOVÁ	81
Využití interaktivního divadla v rámci předvýzkumného šetření metodou focus group <i>Focus Groups Method and Interactive Theatre</i>	
VĚRA RŮŽIČKOVÁ, IVA SMITH BARTOŠOVÁ	82
Vzdělávací aktivity v Nízkoprahovém zařízení pro děti a mládež <i>Educational Activities in Drop-in Center for Children and Young People</i>	
NADĚŽDA SIEGLOVÁ	83
Komunikace českých žáků a žáků cizinců s lyrickým textem (výzkum recepce) <i>Communication of Czech Pupils and Pupils – Foreigners with Lyrical Text (Research of Reception)</i>	
PETR SOJÁK	84
Sociální pedagog – jeho místo a možnosti uplatnění ve školství <i>Social Pedagogue: his Position and Possibilities in Education</i>	
ZDENĚK SVOBODA	85
Možnosti systémových změn v oblasti podpory sociálně znevýhodněných žáků <i>Possibilities of Systemic Changes in Support of Pupils with Social Disadvantage</i>	
ALBÍN ŠKOVIERA	86
Technika náhradnej psychodramatickej rodiny v práci s dětmi a ich rodičmi <i>Substitute Psychodrama Family Approach in Work with Children and their Parents</i>	
JANA ŠKRABÁNKOVÁ, JANA VLACHOVÁ	87
Podpora a rozvoj nadání u žáků romského etnika <i>Support and Development of Talent in Roma Pupils</i>	
MILENA ŠUBRTOVÁ	88
Umělecká literatura pro děti a mládež s romskou tematikou jako jeden z prostředků multikulturní výchovy při edukaci a integraci romských žáků <i>Children and Youth Literature Reflecting the Topic of Roma People as a Means of Multi-cultural Education in Roma Pupils' Education and Integration</i>	
DAGMAR ÚLEHLOVÁ	89
Děti jako svědkové domácího násilí ve školním kontextu <i>Children as Witnesses of Domestic Violence in Context of their School</i>	

TIBOR VOJTKO	90
Možnosti využití principu daltonského plánu ve vzdělávání sociálně znevýhodněných <i>Possible Usage of the Dalton Plan in Education of Pupils with Social Disadvantage</i>	
VĚRA VOJTOVÁ	91
Kvalita života školy z perspektivy žáků se sociálním znevýhodněním – prezentace výzkumu <i>School Quality of Life from the Perspective of Socially Disadvantaged Pupils – Research Presentation</i>	
VĚRA VOJTOVÁ	92
Intervence pro podporu copingových strategií (strategií zvládání) u dětí v dětských domovech <i>Intervention Supporting Development of Coping Strategies in Children in Institutional Care Homes</i>	
II. část: Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	93
Part II: Education of Pupils with Special Educational Needs	
MARIKA ANTONOVÁ	95
Rytmus aneb uspořádaná svoboda <i>Rhythm or Organized Freedom</i>	
MIROSLAVA BARTOŇOVÁ	96
Volba povolání u žáků se specifickými poruchami učení <i>Career Choice in Pupils With Specific Learning Difficulties</i>	
BARBORA BAZALOVÁ	97
Speciální potřeby žáků s poruchami autistického spektra – realizace výzkumného záměru <i>Special Needs of Pupils with Autism Spectrum Disorders – Research Realization</i>	
RŮŽENA BLAŽKOVÁ, LENKA ŠIROKÁ	98
Vliv dyskalkulie na profesní orientaci žáka <i>Influence of Dyscalculia on Student's Professional Orientation</i>	
BARBORA BOČKOVÁ	99
Problematika terapie specificky narušeného vývoje řeči z pohledu logopedů ze speciálně pedagogických center <i>Specific Language Impairment Therapy from the Perspective of Speech Therapists from Special Education Centres</i>	
LENKA DOLEŽALOVÁ	100
Postoje vysokoškolských učitelů k terciárnímu vzdělávání studentů se sluchovým postižením <i>Attitudes of University Teachers to Tertiary Education of Students with Hearing Impairments</i>	

ILONA FIALOVÁ	101
Přístupy k žákům se záchvatovým onemocněním (se zřetelém na žáky s epilepsií) v riziku poruch chování	
<i>Approaches to Pupils with Seizure Diseases (with Focus on Epilepsy) at Risk of Behaviour Disorders</i>	
ZDENĚK FRIEDMANN	102
Podíl základních a středních škol na orientaci mládeže k oborům technického charakteru <i>The Role of Primary and Secondary Schools in Orientation of Young People on Technical Study Programmes</i>	
ZDENĚK FRIEDMANN, BOHUMÍRA LAZAROVÁ	103
Emoce v procesu profesní orientace: komparace případových studií žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	
<i>Emotions in the Process of Professional Orientation: a Comparison of Case Studies of Pupils with Special Educational Needs</i>	
LENKA GAJZLEROVÁ, DAGMAR PŘINOSILOVÁ	104
Rozvoj grafomotorických schopností v období před zahájením povinné školní docházky <i>Development of Pre-printing Skills prior to Commencement of Compulsory Education</i>	
RENÉE GRENAROVÁ	105
Problematika interlingvní a intralingvní interference v počátečním vyučování ruštině u žáků se specifickými poruchami učení – výsledky výzkumu provedeného na 2. stupni základních škol Jihomoravského kraje	
<i>Cross-language and Intra-language Interference in the Initial Stage of Teaching Russian in Pupils with Specific Learning Difficulties – Results of a Research Conducted at Higher Primary Schools in the South Moravian Region</i>	
KATEŘINA HÁDKOVÁ, VANDA HÁJKOVÁ, LEA KVĚTOŇOVÁ, IVA STRNADOVÁ	107
Postoje studující mládeže středních a vysokých škol k inkluzivním procesům ve vzdělávání	
<i>Attitudes of Secondary School and University Students towards Inclusion Processes in Education</i>	
KATEŘINA HÁDKOVÁ, LENKA INGALLOVÁ	108
Zařazování žáků s kochleárním implantátem do základních škol <i>Enrolment of Pupils with Cochlear Implant to Primary Schools</i>	
KATEŘINA HÁDKOVÁ, JAN ŠIŠKA	109
Analýza znevýhodňování osob s postižením v zemích Evropské Unie <i>Analysis of Discrimination of Persons with Disabilities in EU Countries</i>	

PETRA HAMADOVÁ	110
Sociální kompetence jako faktor zmírnění znevýhodnění v životě osob s postižením zraku <i>Social Competences as a Factor of Disadvantage Minimalisation in Life of People with Visual Impairment</i>	
PETRA HAMADOVÁ, MARIE PAVLOVSKÁ	111
Odstraňování bariér při společném vzdělávání žáků a studentů pomocí metod dramatické výchovy <i>Removal of Barriers in Inclusive Education Using Drama Education Methods</i>	
SVĚTLANA HANUŠOVÁ	112
Rozvoj komunikativní kompetence v cizím jazyce u žáků se specifickými poruchami učení <i>Development of Communicative Competence in a Foreign Language in Pupils with Specific Learning Difficulties</i>	
MARIE HAVELKOVÁ, PETR KACHLÍK, PAVEL MENŠÍK	113
Chronicky nemocný žák v klimatu současné školy <i>Chronically Ill Pupil in the Current School Climate</i>	
JIŘÍ HRBÁČEK	115
Využití technologie DIV při výuce IT <i>Use of DIV Technology in IT Education</i>	
LENKA HRICOVÁ	116
Situace v oblasti vzdělávání sluchově postižených v Africe <i>Education of Persons with Hearing Impairment in Africa</i>	
JIŘINA KLENKOVÁ	117
Integrace žáků s narušenou komunikační schopností do logopedických tříd základních škol <i>Integration of Pupils with Impaired Communication Abilities in Speech Therapy Classes of Primary Schools</i>	
JIŘINA KLENKOVÁ, PAVLA ŠVOJGROVÁ	118
Poradenství pro integrovaného žáka s narušenou komunikační schopností v základní škole <i>Counselling for Pupils with Impaired Communication Abilities in Integration in Primary Schools</i>	
BLANKA KNOPOVÁ	119
Role pedagoga v měnících se podmínkách výchovy a vzdělávání <i>The role of Teacher in Changing Conditions of Education</i>	

LEA KVĚTOŇOVÁ, PAVLÍNA ŠUMNÍKOVÁ	120
Vyšetření čichové identifikace u osob se zrakovým postižením standardizovaným testem UPSIT	
<i>Assesment of Smell Identification in People with Visual Impairment through the use of UPSIT</i>	
HANA KYLOUŠKOVÁ	121
Francouzský jazyk a dramatická výchova u žáků s SPU na školách Jihomoravského kraje – výsledky výzkumu	
<i>French Language and Drama Education for Children with Specific Learning Difficulties in the South Moravian Region – Empirical Research Results</i>	
LUCIE MAKYDOVÁ, JOSEF TRNA	122
Přírodovědné učební úlohy pro žáky se specifickými poruchami učení <i>Science Learning Tasks for Students with Specific Learning Disabilities</i>	
HANA NĚMCOVÁ, DAGMAR PŘINOSILOVÁ	123
Analýza kresby lidské postavy u dětí na konci předškolního věku <i>Analysis of Human Figure Drawing in Pre-school Children</i>	
MARTIN NOVÁK, JANA ŠKRABÁNKOVÁ	124
Nejčastější volba metod při výuce nadaných žáků <i>Most Common Methods in Teaching Gifted and Talented Pupils</i>	
ZITA NOVÁKOVA	125
Sociální interakce žáků se zrakovým postižením v kontextu integrativního vzdělávání <i>Social Interaction of Students with Visual Impairments in Context of Integrative Education</i>	
DAGMAR OPATŘILOVÁ	126
Sociální aspekty vztahů u osob s tělesným postižením <i>Social Aspects of Relationships in Persons with Physical Disabilities</i>	
DAGMAR OPATŘILOVÁ	127
Aspekty socializace osob s tělesným postižením <i>Aspects of Socialization of Person with Physical Disabilities</i>	
KAREL PANČOCHA	128
Zneužívání návykových látek u jedinců se získaným tělesným postižením <i>Substance Abuse in Individuals with Acquired Physical Disabilities</i>	
JARMILA PIPEKOVÁ, EVA ŠTENCLOVÁ	130
Postavení přípravného stupně základní školy speciální v systému vzdělávání v České republice	
<i>The Role of Special School Preparatory Level in the Czech Educational System</i>	